

POZNÁMKA SEKRETARIÁTU:

Tato norma vychází z dokumentu TRADE/WP.7/2000/11/Add.8

NORMA EHK OSN FFV-05 týkající se uvádění na trh a kontroly obchodní jakosti

LILKU v mezinárodním obchodu mezi členskými státy EHK OSN a určeného pro tyto státy

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro lilek odrůd (kultivarů) pěstovaných ze *Solanum melongena* L. odr. *esculentum*, *insanum* a *ovigerum*, které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě lilku určeného k průmyslovému zpracování.

Podle tvaru se rozlišuje:

- lilek podlouhlý a
- lilek kulovitý.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost lilku ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovozeným odchylkám, musí být lilek:

- celý,
- zdravý; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
- čistý, v podstatě bez veškerých viditelných cizorodých látek,
- v podstatě bez škůdců,
- v podstatě bez poškození způsobených škůdci,
- čerstvého vzhledu,
- pevné konzistence,
- dostatečně vyvinutý, aniž by dužnina byla vláknitá nebo dřevnatá a bez nadměrně vyvinutých semen,
- s kalichem a stopkou, které mohou být mírně poškozené,
- bez nadměrné povrchové vlhkosti,
- bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.

Lilek musí být tak vyvinutý a v takovém stavu, aby:

- vydržel přepravu a manipulaci a
- mohl být doručen do místa určení v uspokojivém stavu.

B. Jakostní třídy

Lilek se zařazuje do dvou níže uvedených jakostních tříd:

i) Třída I

Lilek v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typický pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ.

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady :

- mírné vady tvaru,
- mírné zesvětlení na bázi,
- mírné otláčeniny a/nebo tenké, zahojené praskliny, pokud nepokrývají plochu větší než 3 cm².

Rovněž musí být v podstatě bez spálenin od slunce.

ii) Třída II

Tato třída zahrnuje lilek, který nelze zařadit do jakostní třídy I, ale který splňuje minimální požadavky uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u lilku zachovány jeho základní vlastnosti týkající se jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

- vady tvaru,
- vady zbarvení,
- mírné spáleniny od slunce, pokud nepokrývají plochu větší než 4 cm².
- mírná suchá poškození povrchu, pokud nepokrývají plochu větší než 4 cm².

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle:

- maximálního průměru v nejširší části na podélné ose, nebo
- hmotnosti.

i) Při třídění lilku podle průměru je minimální průměr:

- 40 mm pro podlouhlý lilek,
- 70 mm pro kulovitý lilek.

Maximální rozdíl mezi nejmenším a největším lilkem v témže balení nesmí přesahovat:

- 20 mm pro podlouhlý lilek,
- 25 mm pro kulovitý lilek.

- ii) Při třídění podle hmotnosti je minimální hmotnost 100 g. Dále se musí dodržet následující roztrídění:
- 100 až 300 g, s maximálním rozdílem mezi nejmenšími a největšími plody v témže balení 75 g,
 - 300 až 500 g, s maximálním rozdílem mezi nejmenšími a největšími plody v témže balení 100 g,
 - více než 500 g, s maximálním rozdílem mezi nejmenšími a největšími plody v témže balení 250 g.

Toto roztrídění je pro jakostní třídu I povinné. Podlouhlý lilek musí kromě toho dosahovat minimální délky 80 mm, a to beze stopky.

Požadavky na velikost se nevztahují na miniaturní plodiny.¹

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) Třída I

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti plodů lilku, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu II nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

ii) Třída II

Je dovolena celková odchylka 10 % počtu nebo hmotnosti plodů lilku neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

B. Dovolené odchylky velikosti

i) Třída I

10 % počtu nebo hmotnosti plodů lilku, které odpovídají velikosti bezprostředně vyšší a/nebo nižší skupině velikosti než je velikost uvedená na balení.

¹ Miniaturní plodinou se rozumí odrůda nebo kultivar zeleniny získané šlechtěním a/nebo zvláštními kultivačními technikami, s výjimkou jiných než miniaturních odrůd, které nejsou plně vyztřelé nebo nemají dostatečnou velikost. Všechny další požadavky normy musí být splněny.

ii) Třída II

10 % počtu nebo hmotnosti plodů lilku, které neodpovídají požadavkům minimální velikosti.

Tato odchylka neplatí v žádném případě v žádné jakostní třídě pro lilek, jehož průměr je menší než minimální průměr o více než 5 mm nebo v případě třídění podle hmotnosti pro lilek, který má méně než 90 g.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z lilku téhož původu, odrůdy nebo obchodního typu, jakosti a velikosti (pokud je roztríděn podle velikosti) a přibližně stejného stupně zralosti a stejného zbarvení.

Délka podlouhlého lilku obsaženého v témže balení musí být dodatečně stejnorodá.

Viditelná část obsahu balení musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

Velikost mini lilku musí být v přiměřené míře stejnorodá. Lze jej nabízet ve směsi s jinými miniaturními produkty různého druhu a původu.

B. Obalová úprava

Lilek musí být balen způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

V obalech se nesmějí vyskytovat žádné cizí příměsi.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal² musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

² Jednotlivá balení produktů předem připravená k přímému prodeji spotřebiteli nepodléhají těmto požadavkům na označování, musí však splňovat vnitrostátní požadavky. Uvedené označení se však v každém případě uvádí na přepravním balení obsahujícím tato jednotlivá balení.

A. Identifikace

Balírna	)	jméno a adresa nebo
a/nebo	)	úředně vydaný nebo
Odesílatel	)	uznávané kódové označení ³

B. Druh produktu

- „Lilek“, není-li obsah viditelný zvenku,
- název odrůdy (nepovinně).

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

D. Obchodní údaje

- jakostní třída
- velikost (pokud jsou tříděny podle velikosti) vyjádřená:
 - jako nejmenší a největší průměr, při třídění podle průměru,
 - jako nejmenší a největší hmotnost, při třídění podle hmotnosti.
- Mini lilky, baby lilky či jiný vhodný název pro miniaturní plodiny. Pokud je v témže balení směs miniaturních plodin, musí být u všech plodin uveden jejich příslušný původ.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno
v r. 1970

Revize provedena
v letech 1993 a
2000

Na základě normy EHK OSN pro lilek
byla v rámci režimu OECD vydána vysvětlující brožura.

³ Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti uveden odkaz na „balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“.